

WYMAGANIA EDUKACYJNE. KLASA 8

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
1	O czym będziemy się uczyć na lekcjach EDB – zasady bezpieczeństwa. Nasz klasowy kontrakt	-	-	-	-	-
2	Istota udzielania pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy ▶ omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia ▶ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ przedstawia rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy ▶ ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku
3	łańcuch ratunkowy – nie masz prawa go zerwać	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia ▶ unika narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo ▶ ocenia własne 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▶ podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” ▶ rozpoznaje potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych ▶ charakteryzuje

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		<ul style="list-style-type: none"> możliwości wzywa odpowiednią pomoc 	w rejonie wypadku	<ul style="list-style-type: none"> udzielanie pierwszej pomocy wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej 		<ul style="list-style-type: none"> poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia
4	Ocena stanu poszkodowanych	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przytomność poszkodowanego ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) udrożnia drogi oddechowe rękoczynem czoło-żuchwa systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej wzywa odpowiednią 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej postępuje według poznanego schematu ratunkowego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia objawy utraty przytomności wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
5	Postępowanie podczas utraty przytomności i zasłabnięć	<p>pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ ocenia przytomność poszkodowanego ▶ udrożnia drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa ▶ ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▶ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▶ układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej ▶ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego ▶ udziela pomocy osobie omdlełej ▶ wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej ▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia ▶ wymienia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych ▶ omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną
6	Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak ▶ postępuje według poznanego schematu ratowniczego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▶ omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) ▶ wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		<ul style="list-style-type: none"> wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej wzywa odpowiednią pomoc 		<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” 	<ul style="list-style-type: none"> skuteczności akcji resuscytacyjnej wymienia oznaki nagłego zatrzymania krążenia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości
7	Ciała obce w organizmie	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poznany schemat ratunkowy wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia postępuje według poznanego schematu ratunkowego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia lub zadławienia
8	Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	<ul style="list-style-type: none"> wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny posługuje się chustą trójkątną podczas opatrywania ran 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej opatrjuje rany kończyn chustą trójkątną stosuje podstawowe zasady opatrywania ran stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie rany wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się planuje wyposażenie apteczki dla kilkuosobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia konieczność opatrywania ran rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		i unieruchamiania kończyn ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne ▶ wzywa odpowiednią pomoc		▶ wykonuje opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej		
9	Tamowanie krwotoków	▶ wykonuje opatrunek uciskowy ▶ tamuje krwawienie za pomocą opatrunku ▶ wzywa odpowiednią pomoc ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	▶ wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny ▶ opisuje opatrunek uciskowy ▶ opisuje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej	▶ układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu ▶ tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego	▶ wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok” ▶ wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu ▶ wyjaśnia zagrożenie związane z silnym krwotokiem ▶ rozróżnia rodzaje krwotoków	▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▶ opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz
10	Urazy kości i uszkodzenia stawów	▶ stosuje unieruchomienie obłożeniowe ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów	▶ wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu	▶ wyjaśnia pojęcie „złamanie”; ▶ wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych	▶ wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy
11	Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	▶ demonstruje metodę chłodzenia w przypadku	▶ wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy	▶ charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych	▶ omawia skutki działania wysokiej temperatury na	▶ przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		<ul style="list-style-type: none"> ▶ oparzenia kończyny wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ w oparzeniach wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ organizm człowieka wyjaśnia pojęcie „oparzenie” 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji
12	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 2–11				
13	Ostrzeżenie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe ▶ omawia zasady zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych ▶ potrafi zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu ▶ wskazuje drogi ewakuacji w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia rodzaje alarmów ▶ wymienia zasady ostrzeżenia ludności o zagrożeniach ▶ wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ omawia rodzaje alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych
14	Zagrożenia pożarowe i ewakuacja	<ul style="list-style-type: none"> ▶ charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia zasady zachowania się podczas pożarów ▶ omawia rolę różnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ planuje postępowanie

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
		<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje i prawidłowo zareaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole 	służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych	pożaru i uzasadnia swój wybór <ul style="list-style-type: none"> ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych 	uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze
15	Zagrożenia powodziowe	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi ▶ podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice
16	Zagrożenia związane z działalnością człowieka	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka ▶ opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych ▶ wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych ▶ omawia zasady postępowania w razie intensywnej śnieżycy 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w organizacji ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb organizujących ewakuację

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
17	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 13–16				
18	Bezpieczne państwo	<ul style="list-style-type: none"> wymienia składniki bezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa 	<ul style="list-style-type: none"> określa istotę problemu bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> podjmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa
19	Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	<ul style="list-style-type: none"> orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski omawia misję Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski wymienia uzbrojenie Sił Zbrojnych RP 	<ul style="list-style-type: none"> omawia filary współczesnego bezpieczeństwa Polski omawia podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa wyjaśnia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski opisuje strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP
20	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> dobiera i tworzy umiarkowanie złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
21	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 18–20				
22	Zasady orientowania się w terenie	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kierunki świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady orientowania się w terenie 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych wskazuje kierunki świata za pomocą kompasu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kierunki świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i faz Księżyca 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kierunki świata za pomocą busoli i GPS
23	Postępowanie się mapą	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady orientowania się w terenie za pomocą mapy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnicę między mapą a planem; posługuje się planem 	<ul style="list-style-type: none"> rozdzieli znaki topograficzne czyta mapę topograficzną 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje się w terenie według mapy orientuje mapę geometrycznie i magnetycznie 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje mapę z terenem określa swoje miejsce na mapie
24	Strzelecka broń sportowa	<ul style="list-style-type: none"> rozdzieli kategorie broni strzeleckiej opisuje zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe części składowe broni strzeleckiej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje poszczególne części składowe broni strzeleckiej 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią
25	Bezpieczeństwo na strzelnicy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia okresy zjawiska strzału 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia od czego zależy siła odrzutu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje poszczególne okresy zjawiska strzału 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje poszczególne elementy toru pocisku

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
26	Celowanie i celność strzelania	▶ przyjmuje postawy strzeleckie: leżącą, kłęczącą i stojącą	▶ prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze	▶ reguluje oddech w czasie składania się do strzału	▶ prawidłowo ściąga język spustowy	▶ opisuje warunki wpływające na celność strzelania
27	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 22–26				